

वा० रा०

॥७९॥

अयेसरं मुख्यं ॥ असंग्रहमिति पाठेऽसंकोचप्रभुमित्यर्थः ॥ दक्षिणां दिशमादिशत् अन्वेष्टव्यत्वेनेति शेषः ॥ ६ ॥ तस्यां दिशि ये सुदुर्गमास्तान्समुदाहरन्नुवाच ॥ ७ ॥ अत्राप्या
र्यावर्तापेक्षया दक्षिणत्वं तदाह ॥ सहस्रशिरसं सहस्रशिखरं ॥ ८ ॥ गोदावरीं विंध्यपूर्वप्रदेशवर्तिगोदावरीं नदीं ॥ मेखलादयो देशभेदाः ॥ ९ ॥ ऋष्टिकानिति पाठः ॥ १० ॥ मत्स्याश्च कलि

तेषामग्रेसरंचैव बृहद्वलमथांगदं ॥ विधाय हरिवीराणामादिशदक्षिणां दिशं ॥ ६ ॥ ये केचन समुद्रेशास्तस्यां दिशि सुदुर्गमाः ॥ कपीशः क
पि मुख्यानां स तेषां समुदाहरत् ॥ ७ ॥ सहस्रशिरसं विंध्यं नानाद्रुमलतायुतं ॥ नर्मदांच नदीरम्यां महोरगनिषेवितां ॥ ८ ॥ ततो गोदावरीं र
म्यां कृष्णवेणीं महानदीं ॥ मेखलानुक्कलांश्चैव दशार्णनगराण्यपि ॥ ९ ॥ आब्रवंती मवंती च सर्वमेवानुपश्यत ॥ विदर्भां नृष्टिकांश्चैव रम्या
न्माहिषकानपि ॥ १० ॥ तथामत्स्यकलिं गांश्च कौशिकांश्च समंततः ॥ अन्वीक्ष्य दंडकारण्यं स पर्वतनदीगुहं ॥ ११ ॥ नदीं गोदा
वरीं चैव सर्वमेवानुपश्यत ॥ तथैवांध्रांश्च पुंड्रांश्च चोलान्पांड्यांश्च केरलान् ॥ १२ ॥ अयोमुखश्च गंतव्यः पर्वतो धातुमंडितः ॥ वि
चित्रशिखरः श्रीमांश्चित्रपुष्पितकाननः ॥ १३ ॥ सुचंदनवनोद्देशो मार्गितव्यो महागिरिः ॥ ततस्तामापगां दिव्यां प्रसन्नसलिलाश
यां ॥ १४ ॥ तत्र द्रक्ष्यथ कावेरीं विहतामप्सरोगणैः ॥ तस्यासीनं नगस्याग्रे मलयस्य महौजसः ॥ १५ ॥ द्रक्ष्यथादित्यसंकाशमग
स्त्यमृषिसत्तमं ॥ ततस्तेनाभ्यनुज्ञाताः प्रसन्नेन महात्मना ॥ १६ ॥ ताम्रपर्णीं ग्राह्युष्टांतरिष्यथ महानदीं ॥ सा चंदनवनैश्चि
त्रैः प्रच्छन्नद्वीपवारिणी ॥ १७ ॥

गाश्च तान् ॥ ११ ॥ नदीं गोदावरीं दंडकारण्यवर्तिगोदावरीप्रदेशं ॥ १२ ॥ अयोमुख इति मलयस्य नामांतरं सुचंदनवनत्वलिङ्गात् ॥ १३ ॥
१४ ॥ तस्यायोमुखपर्यायस्य ॥ १५ ॥ अगस्त्यमिति ॥ यद्यपि पंचवटीत उदग्भागेऽगस्त्याश्रमः पूर्वमुक्तस्तथाप्यत्रापि बोध्यः वाल्मीकेरनेकदेशेष्वाश्रमवत् ॥ समाननामान्यएवाय
मित्यन्ये ॥ १६ ॥ ग्राह्युष्टामित्यादि ताम्रपर्णीविशेषणं ॥ चंदनैः प्रच्छन्नानि द्वीपानि वारिच यस्याः सा प्रच्छन्नद्वीपवारिणी प्रच्छन्नशरीरेति यावत् ॥ १७ ॥

कि० कां०

॥७९॥